29/09/2025

Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος: Η Εκκλησία ανοίγει διάλογο με την τεχνολογία και το ήθος της

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Η Θεσσαλονίκη μετατράπηκε από σήμερα, Δευτέρα 29 Σεπτεμβρίου 2025, σε πανορθόδοξο και ακαδημαϊκό κέντρο, φιλοξενώντας το Β΄ Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα *«Η Ορθόδοξη θεολογία και η "οντολογία" της τεχνολογίας: ανθρωπολογικές, πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συνέπειες»*. Το συνέδριο διοργανώνει η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος με αφορμή τη συμπλήρωση 100 ετών από την ίδρυση και έκδοση του περιοδικού «Θεολογία».

Το απόγευμα πραγματοποιήθηκε η Τελετή Έναρξης στον Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου, παρουσία πέντε Προκαθημένων Ορθοδόξων Εκκλησιών, του Προέδρου της Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Τασούλα, αντιπροσωπειών από όλο τον ορθόδοξο κόσμο, καθώς και πλήθους Ιεραρχών και επιστημόνων. Την επίσημη κήρυξη έκανε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, σηματοδοτώντας την έναρξη ενός τριημέρου θεολογικού και επιστημονικού διαλόγου.

Χαιρετισμό απηύθυνε ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος, ο οποίος στάθηκε στον ιδιαίτερο ρόλο της Εκκλησίας απέναντι στις προκλήσεις της τεχνολογίας και του σύγχρονου πολιτισμού.

Υπενθυμίζοντας ότι *«τὸ 2023 ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφάσισε νὰ τιμήσει τὰ 100 χρόνια τοῦ περιοδικοῦ Θεολογία»* με τη διοργάνωση ειδικών συνεδρίων, ο Μακαριώτατος τόνισε ότι η σημερινή συνάντηση αποτελεί συνέχεια του πρώτου εγχειρήματος, με κεντρική θεματική την αναζήτηση του τρόπου με τον οποίο η τεχνολογία διαμορφώνει τον άνθρωπο και την κοινωνία.

«Εἶναι σημαντικὸ ὅτι ἡ Ἐκκλησία σήμερα ἀνοίγει ἕναν καινούργιο διάλογο: τὸν διάλογο μὲ τὴν τεχνολογία καὶ τὸ ἦθος της», υπογράμμισε, εξηγώντας πως η τεχνολογία *«δὲν εἶναι οὐδέτερο ἐργαλεῖο»*, αλλά ενσωματώνει έναν τρόπο ζωής που επηρεάζει την καθημερινότητα, τις σχέσεις και την ανθρώπινη αξία.

Με έμφαση ο Αρχιεπίσκοπος σημείωσε ότι η τεχνολογία *«ἀντικαθιστᾶ τὴν ἐμπειρία μὲ τὴν εἰκόνα, τὴ σχέση μὲ τὴ δικτύωση, καὶ ἐν τέλει ἀποδυναμώνει τὴν ἀνθρώπινη ἀξία»*, επισημαίνοντας ωστόσο ότι ο άνθρωπος *«δὲν εἶναι μηχάνημα οὔτε προϊόν. Εἶναι εἰκόνα Θεοῦ, εἶναι πρόσωπο σὲ σχέση»*.

Ο Μακαριώτατος εξέφρασε θερμές ευχαριστίες προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, τους Προκαθημένους και εκπροσώπους των Ορθοδόξων Εκκλησιών, την Πολιτεία και όσους συνέβαλαν με την παρουσία και την υποστήριξή τους στη διοργάνωση. Κλείνοντας τον χαιρετισμό του, υπογράμμισε ότι *«ὅλην αὐτὴν τὴν ἐμπειρία ποὺ ἀποκομίσαμε, τὴν προσφέρουμε ταπεινὰ στὶς ἄλλες Ἐκκλησίες, μὲ τὴν εὐχὴ νὰ συνεχίσουν στὸν δρόμο ποὺ ἀνοίξαμε ὅλοι μαζί»*.

Παρακολουθήστε σε επανάληψη την Τελετή Έναρξης του Συνεδρίου:

ΔΕΙΤΕ ΕΔΩ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Αναλυτικά ο χαιρετισμός του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου:

Ἐξοχώτατε
Παναγιώτατε
Μακαριώτατοι

Κυρία Ὑπουργὲ
Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀδελφοὶ
Κυρίες καὶ Κύριοι

Τὸ 2023 ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφάσισε νὰ τιμήσει τὰ 100 χρόνια τοῦ περιοδικοῦ Θεολογία, μὲ ἕνα συνέδριο ποὺ θὰ διερευνοῦσε τὸν ρόλο καὶ τὴ θέση τῆς Ὀρθόδοξης Θεολογίας καὶ Ἐκκλησίας στὴν σύγχρονη ἐποχὴ τῆς ψηφιακῆς τεχνολογίας.

Τότε, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὁμιλητὲς ἐπισήμαναν ὅτι τὰ βασικὰ ζητήματα ποὺ θέτει ἡ τεχνολογικὴ ἀνάπτυξη ὑπερβαίνουν τὸ δίπολο τῆς καλῆς ἢ τῆς κακῆς χρήσεως. Αὐτὴ ἡ ἐπισήμανση ἔδωσε τὸ ἔναυσμα καὶ τὴν κεντρικὴ ἰδέα γιὰ τὸ θέμα τοῦ δεύτερου ἐπετειακοῦ συνεδρίου, ποὺ ξεκινάει σήμερα.

Εἶναι σημαντικὸ ὅτι ἡ Ἐκκλησία σήμερα ἀνοίγει ἕναν καινούργιο διάλογο: τὸν διάλογο μὲ τὴν τεχνολογία καὶ τὸ ἦθος της.

Ἡ τεχνολογία δὲν εἶναι οὐδέτερο «ἐργαλεῖο». Φέρει μέσα της μιὰ νοοτροπία, ἕνα ἦθος, ἕναν τρόπο νὰ κατανοοῦμε τὸν κόσμο. Αὐτὸς ὁ τρόπος περνᾶ, σιγά-σιγά, στοὺς χρῆστες. Δὲν ἔχει σημασία ἂν χρησιμοποιοῦμε τὴν τεχνολογία γιὰ «καλό» ἢ γιὰ «κακό». Ἀκόμη καὶ μέσῳ τῆς καλῆς χρήσεως, ἡ τεχνολογία μᾶς κατευθύνει πῶς νὰ βλέπουμε τὸν χρόνο, τὸ σῶμα, τὸν ἄλλον ἄνθρωπο καὶ τὸνκόσμο.

Καὶ μεταδίδει μιὰ ὁρισμένη «φιλοσοφία». Ποια εἶναι αὐτή; Εἶναι ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν ταχύτητα. Ἡ προτίμηση στὸ εὔκολο καὶ στὸ ἄμεσο. Ἡ συνήθεια νὰ μετρᾶμε τὰ πάντα μὲ ἀριθμούς: «πόσα», «πόσο γρήγορα», «πόσο συχνά». Εἶναι ἡ πίεση νὰ εἴμαστε πάντα «συνδεδεμένοι», πάντα διαθέσιμοι, πάντα παραγωγικοί. Εἶναι, ἀκόμη, ἡ κλίση νὰ βλέπουμε τὸν ἄλλον σὰν «δεδομένα» ἢ «ἀκροατήριο», καὶ τὸν ἑαυτό μας σάν «προφίλ».

Αὐτὸ δὲν εἶναι τυχαῖο. Ἡ τεχνολογία, ὅπως τὴν ζοῦμε, γεννήθηκε καὶ ἀναπτύχθηκε μέσα σὲ ἕνα συγκεκριμένο σύστημα: τὸν καπιταλισμό. Ἑπομένως, φέρει ἐξ ἀρχῆς μέσα της τοὺς στόχους αὐτοῦ τοῦ συστήματος: τὴν προτεραιότητα τοῦ κέρδους, τὴν διαρκῆ αὔξηση καὶ ἐπέκταση, τὴν ἐμπορευματοποίηση τῆς προσοχῆς μας.

Αὐτὴ εἶναι ἡ «λογική» ποὺ ὀργανώνει τὰ μέσα, τὰ προϊόντα, ἀκόμη καὶ τὶς σχέσεις μας. Γι’ αὐτὸ οἱ πλατφόρμες ζητοῦν περισσότερο χρόνο, περισσότερα «κλίκ», περισσότερη κατανάλωση.

Βεβαίως, ἡ τεχνολογία μᾶς προσφέρει πολλὲς δυνατότητες στὴ ζωή, στὴν ὑγεία, στὴν ἐπικοινωνία. Ἀλλά, μᾶς ἀφαιρεῖ ἐπίσης πολλά. Περιορίζει τὸν ἀνθρώπινο παράγοντα. Ἀντικαθιστᾶ τὴν ἐμπειρία μὲ τὴν εἰκόνα. Τὴ σχέση μὲ τὴ δικτύωση. Καὶ

ἐν τέλει ἀποδυναμώνει τὴν ἀνθρώπινη ἀξία καὶ ἀντιστρατεύεται τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο.

Ὁ ἄνθρωπος ὅμως δὲν εἶναι μηχάνημα οὔτε προϊόν. Εἶναι εἰκόνα Θεοῦ, εἶναι πρόσωπο σὲ σχέση. Καλούμαστε, λοιπόν, νὰ χρησιμοποιοῦμε τὴν τεχνολογία χωρὶς νὰ ὑποτασσόμαστε στὸ ἦθος της. Νὰ κρατοῦμε χῶρο γιὰ σιωπὴ καὶ προσευχή, γιὰ συνάντηση πρόσωπο μὲ πρόσωπο, γιὰ χρόνο ποὺ δέν «μετριέται» ἀλλὰ χαρίζεται.

Ὁ Κύριος δὲν μίλησε γιὰ τὴ σωτηρία καὶ γιὰ τὴν ἐρχόμενη Βασιλεία μὲσῳ μηνυμάτων. Ἔγινε ἄνθρωπος μὲ σάρκα καὶ ἔζησε ἀνάμεσά μας. Πρέπει λοιπὸν νά θυμόμαστε ὅτι τὸ μέτρο εἶναι πάντα ὁ ἄνθρωπος ὅπως τὸν παρουσίασε ὁ Χριστός. Καὶ ὅτι ἡ τεχνολογία μπορεῖ νὰ ἀλλάζει τὴν ἐγκόσμια ἱστορία ἀλλὰ δὲν ἔχει καμμία ἐπιρροὴ στὰ ἔσχατα.

Θέλω νὰ εὐχαριστήσω τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο, τοὺς Προκαθημένους τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας κ. Δανιήλ καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν Κύπρου κ. Γεώργιο καὶ Ἀλβανίας κ. Ἰωάννη τὶς ἀντιπροσωπεῖες τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων, Σερβίας, Ρουμανίας καὶ Γεωργίας καὶ τῶν αὐτόνομων Ἐκκλησιῶν τῆς Φιλλανδίας καὶ τῆς Ἐσθονίας, καθὼς καὶ τοὺς ἀγαπητούς μου ἀδελφοὺς Σεβ. Μητροπολῖτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ποὺ βρίσκονται σήμερα μαζί μας.

Θέλω, ἐπίσης, νὰ ἐξάρω τὴ συμβολὴ τῆς Πολιτείας καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅλων ὅσοι, μὲ τὶς χορηγίες τους, συνετέλεσαν νὰ εἴμαστε ἀπόψε ἐδῶ, καθὼς καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὁμιλητὲς ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμο, καὶ ὅλους ἐσᾶς ποὺ παρίστασθε σήμερα ἐπὶ τὸ αὐτό.

Καὶ ὅλην αὐτὴν τὴν ἐμπειρία ποὺ ἀποκομίσαμε, τὴν προσφέρουμε ταπεινὰ στὶς ἄλλες Ἐκκλησίες, μὲ τὴν εὐχὴ νὰ συνεχίσουν στὸν δρόμο ποὺ ἀνοίξαμε ὅλοι μαζί.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

Οικουμενικός Πατριάρχης: Οι εντάσεις μεταξύ χριστιανικού και σύγχρονου βίου οφείλουν να είναι ευκαιρίες δημιουργικής συνάντησης

Χαιρετισμός ΠτΔ Κωνσταντίνου Τασούλα στην τελετή έναρξης του Β΄ Διεθνούς Συνεδρίου του Περιοδικού Θεολογία

Ο Αλέξανδρος Κατσιάρας για τον σκοπό του Β΄ Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου του περιοδικού «Θεολογία»

Ο Πατριάρχης Βουλγαρίας στη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης του Συνεδρίου του Περιοδικού Θεολογία

(Φωτογραφία: Νίκος Παπαχρήστου)